

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 huszobos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitólér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
tattnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Veszedelemes játék.

Zombor, 1897. július 8.

Amit a képviselőházi ellenzék művel, az igen veszedelemes játék, mely a menthetetlen könnyelműség bélyegét nyomja szerzőire és oly veszedelemeket rejt magában, melyeknek lényegét és jelentőségét felfogni alig lehet, mert a jövő homályából emelik fel fenyegetőleg fejüket. Az a veszedelem elv, mely a parlamenti ellenzék obstructiv tendenciájában nyilvánul, napról-napra határozottabban előtérbe lép és napról-napra látványosabbá lesznek a veszélyek, melyek az ellenzék menthetetlen játékának következményei. Obstrukció minden ellen, a mi a kormánytól jön, — ez az ellenzék jelszava. A büntetőperrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat 16. §-a ellen ugyanazzal a vehemenciával obstruál, mint a cukoradóról szóló javaslat ellen és bármely más törvényjavaslat ellen obstruálna. Nem a napirenden levő javaslatok lényegével törődik, mint inkább azzal, hogy egyszerűen lehetetlenné tegyen minden kormányműködést.

Mik lesznek e felette veszedelemes játék következményei, azt e pillanatban meghatározni nem és sejtteni is csak alig lehet, de a jövő megfog bennünket tanítani rá, hogy az ország közvéleménye ilyen esetben nagy és szent kötelességet mulaszt, ha a parlamenti obstrukció hivat és veszedelemes tendenciáit a leghatározottabban nem desavouálja és a haza iránt tartozó kötelesség teljesítését mellőzhetlen követésre nem ajánlja nekik.

Igen tanulságos példa áll előttünk. Ausztriában az ellenzék — mily okból, azt most ne feszegezzük — az obstrukció kétségbeesett eszközéhez nyúlt, a kormányzat lehetetlenné tette és az abszolutizmus utjára kényszerítette a helyzetet. Magyarországon a hasonló eshetőséget nem képzelünk.

Nem lehetséges politikai viszonyainknak ez a kedvezőtlen alakulása azért, mert szabad remélünk, hogy a magyar józanság és megmondoltság, a magyar nemzet politikai érettsége és csatlakozhatatlan ösztöne az obstrukciót elnyomni, elfojtani, az obstrukcionistaikat demantálni és desavouálni fogja és így elkerüljük a veszedelemet, melyet a parlamenti obstrukció oly félelmes közepbe hozott.

De nem tartjuk lehetőnek a veszedelem következtét abban az esetben, ha a közvéleménynek ez a megnyilatkozása nem fog megtörténni és a magyar nemzet szinte megfoghatatlan közönnnyel tudná nézni alkotmányos állapotainknak az ellenzék által való aláadását.

A kormány és a szabadelpvűpárt védi az alkotmányt és a parlamentárizmust, védi a többség jogát a kisebbség felett. Az ellenzék ellenben a terrorizmus minden aknáját felrobbantja és a parlamentáris elv tarthatatlansága felé evez. A száraz logika elvei szerint minek kell ebből következnie? Csakugyan nem gondolkozott még az ellenzék a határtalanul könnyelmű játékának következményei felett? Valóban nem fontolta meg, mi fog jönni és mily átok terhe nehezedik rá, ha utánna csakugyan betörne a vizözön?

Igazán nagy szerencséje az országnak, hogy egy nagylelkű, bölcs és felette alkotmányos érzelmű király ül a trónon; de hát nem üzte-e a monarchia osztrák államában is vakmerő játékát az ellenzék addig, míg nem alternatíva elé állította a koronát?

A korona a kormányzás permanenciájáért, folytonosságáért minden esetben felelős; akkor is, ha a parlament minden kormányzást lehetetlenné tenné, ha a nemzet képviselője a kor követelte haladás, reformok elé veti magát és a kormány minden kezdeményezése ellen az obstrukció aggasztó játékát rendezzi. Ilyen esetben mi a korona elengedhetetlen kötelessége? Mik a korona erkölcsi feladatai?

Gyászos prespektíva az, a mely szemeink elé tárul és aggodalommal tölt el bennünket a jövő, melyet könnyelműen elsötétít az ellenzék. Az igazi hazaszeretet jellege az aggodalom, nem

pedig az az irtóztató könnyelműség, melybe az ellenzék esett.

A magyarok Istene mentse meg ezt az országot és ezt a nemzetet attól, hogy aggodalmi teljesedésbe menjenek, az idők nehéz járása elkövetkezzék, . . . mindamellett óva intjük Justh Gyulát és társait és komoly figyelmükbe ajánljuk az ország hazafias aggodalmát. Vessenek egy pillantást Ausztria zilált viszonyaira és megfognak győződni obstrukció játékok veszedelem voltáról; hazaszeretettük és jobb belátásuk kényszeríteni fogja őket, hogy e meggyőződést befogadják, hogy az át- meg áthassa őket és a szerint teljesítsék küldöikkel szemben vállalt magasztos kötelességüket.

Bácsvármegye jubileuma.

A jövő évben lesz 200 éve annak, hogy Bács- és Bodrogh vármegyék a török hódoltság után visszaállították és újjászervezték. Ezt a nevezetes évfordulót az által akarjuk megünnepelni, hogy kiadunk egy emlékkönyvet, mely egyebeken kívül Bács- és Bodrogh vármegyék kétszáz éven át szereplő összes fő- és alispánjainak, továbbá, összes tisztviselőinek korrend szerint való sorozatát és a megyében szerepet vitt családok történetét magában foglalja. Ez emlékkönyv tehát mintegy lexikona lesz a megyei közzolgálat terén működő Bács-Bodrogh megyei azon egyéneknek és családoknak, a kik a vármegyét kétszáz éven át igazgatták és fentartották s a kik akár magas, akár pedig alacsony helyet töltöttek is be a megyei társadalomban és a hivatalnoki kar területében, egyaránt méltók az utókor kegyeletére és emlékére. De azt hisszük megyei családainkra nézve is érdekes, helytörténeti szempontból pedig hasznos tájékozatlanság lesz ez a terbe vett emlékkönyv, mert míg egyrészt a ma is élő családok látni fogják, mely elődeik szolgálták a közügyeket, addig más részt a monografusok jó hasznát fogják venni a vármegyei közigazgatásra és a megyei családtörténetre nézve fontos adalékoknak.

Hogy a 200 éves vármegyénkben szerepet vitt családok mily arányban vettek részt a megye közügyeiben és adminisztrációjában, ezt a munkából itt közölt közérdekű részletek is mutatják, u. m.:

Vojnits családból: V. István és János határőrvidéki tisztek (1771.), V. Lukács és Jakab bajsai földesurak (1759.), V. János m. esküdt (1791.), V. Sebestyén országgyűlési követ (1791/2.), V. Salamon és József insurgents kapitányok, V. Jakab insurgents zászlótartó (1797.), V. Fábián alispán, V. Sebestyén m. főszolgabíró, V. Antal m. alszolgabíró, V. János m. adószedő (1797.), V. Illés m. esküdt, V. Lőrinc, Máté és Mihály m. táblabírák (1801.), V. Fábián országgyűlési követ (1805—1807.), V. Mihály a magyar gárda tagja, insurgents kapitány, V. Antal főszolgabíró, V. Miklós m. esküdt, V. Salamon táblabíró (1800.), V. Antal országgyűlési követ (1811.), V. Illés m. biztos, V. István, János és Illés m. táblabírák, V. Simon m. esküdt (1811.), V. Ferenc m. aljegyző, majd ügyész, V. Dániel tb. alügyész (1825.), ugyanő 1828-tól szolgabíró, 1832-től főszolgabíró, V. László és Károly m. esküdt, V. Antal, Mihály, Simon, György, Miksa és János m. táblabírák (1825.) V. Ferenc tb. alügyész, V. Alajos m. táblabíró (1828.), V. Antal alispán, V. János főszolgabíró, V. Mihály alügyész, V. Ferenc m. adószedő, V. László, Ferenc, András, Menyhért, Máté és Bertalan táblabírák (1832.), V. Barnabás szolgabíró (1829.), ugyanő 1844-től országgyűlési követ, 1845-től főszolgabíró, V. Ferenc szolgabíró, V. Márk, Sándor és István m. esküdt, V. Dénes, Gábor és István táblabírák (1845.), V. Lukács országgyűlési képviselő (1848.) stb.

Latinovics családból: L. István és Dávid borsódi földesurak (1727.), L. Péter alispán (1788.), L. János alispán (1786.), L. Péter és Antal m. esküdt (1791.), L. Tádé alispán, L. János főszolgabíró, L. József táblabíró (1797.), L. József főszolgabíró, L. György m. biztos, L. Tádé táblabíró (1801.), L. Bertalan insurgents hadnagy, L. Benjamin m. aljegyző, L. József m.

főszolgabíró, L. Fülöp m. pénztárnok, L. Antal m. esküdt, L. György m. biztos (1809.), L. József főszolgabíró, L. Sándor alszolgabíró, L. Fülöp adószedő, L. Fülöp táblabíró, L. István tb. aljegyző, L. János tb. esküdt, L. Szaniszló és Dávid m. esküdt (1811.), L. Benjamin főjegyző, L. Dávid táblabíró, L. Károly aljegyző, ugyanő később főszolgabíró, L. Imre tb. aljegyző, L. József főszolgabíró, L. Gedeon és Antal táblabírák (1825.), L. Alajos tb. aljegyző (1828.), L. Imre adószedő, L. Miksa és Kálmán esküdt, L. Alajos, Károly és Imre táblabírák (1832.), L. Károly főjegyző (1839.), ugyanő országgyűlési követ (1843.) L. Mihály, Mór, Miksa, László és Samu táblabírák (1845.), L. Károly m. alispán (1845/8.), L. Lajos országgyűlési követ (1847.) stb.

(Folyt. köv.)

Dudás Gyula.

Tanítók ünnepe.

— Kalocsa, 1897. június 30. és július 1. —

Az elmúlt hét szercáján és csütörtökjén magasztos ünnepet ültek a kalocsa-érsekségei román. kath. tanítók. Örömtünepet, mert Csáska György érsek ur öxellen-
ciája bőkezűségéből és saiat filléreiből felállitva láthatták a „Tanítók Házát”; mert a 10—15 év előtt végzett osztálytársak viszontlátása, jól eső érzettel töltött el mindenkit; és mert az ünnepély fénye, a megjelent magas egyéniségek érdeklődése, a tanítói állás megbecsülését jelenti.

Kedden az esti vonattal érkezett a legtöbb vendég Kalocsára, a kiket kiszálláskor Kleiner Lajos kanonok üdvözölte meleghangon. Különös örömeinek adva kifejezést, hogy Tóth József Pestvármegye kir. tanfelügyelőjét is vendégül láthatja Kalocsa. Ezután a százakra menő tömeg gyalog a „Tanítók Házá”-ig ment, a honnan az elszállás történt dícséretes rendben.

Este 8 óra után a „Magyar király” vendéglőben ismerkedési est volt, a mely már is elárulta, hogy oly számban lesznek a tanítók, a mi ritkaság számba megy. Tényleg úgy is történt. Másnap mise után több mint 400 tanító jelent meg, több érdeklődő kíséretében a gimnázium nagytermében tartott diszgyűlésre, a melyet Mayer Béla püspök, főtanfelügyelő, nemcsak az egyházmegyében, de széles e hazában ismert szónoki tehetségével nyitotta meg. Az egy óra hosszágú tartó gyönyörű beszédben remek nyelvezettel és meggyőző érvekkel foglalkozott a mai nevelés hibáival, főleg rámutatva ama káros irányra, a mely a neveléstől elvonja a vallás-erkölcsi alapot. Az erkölcsi stílyedésért a felekezeteiket szeretik vádolni. Tagadhatlan, van részüik benne, de nem egyedül vagyunk okozói, hanem azok, a kiknek több befolyása van a társadalomra. A nevelésben szerepe van az államnak, társadalomnak és a családnak is. Sikeres csak úgy lesz a nevelés, ha ezek egymást támogatják és át vannak hatva ama tudattól, hogy a létnek támasza az erkölcs. Az állam nem a műveltség, de a romlatlan erkölcsön, a becsületlen nyugszik. Jaj az olyan nemzetnek, mely többre becsüli a műveltségét, mint az erkölcsöt. A jelen anyagias áramlat csak a magánégyént tekint, innen van a magánérdek előtörlése. (Azó szölamok uralkodnak csak s az ilyenek nem ismernek hazát. Ki emleget ma hazát? Helyette van egy bálvány: az állam. Mindent ettől várunk és ettől félünk. Csakis az állam bir befolyással, alatta az egyház eltörpül, tekintélye csorbát szenved és az erkölcsre az a legrombolóbb, hogy e kettő nem egyez meg, egymással homlokegyenest ellenkeznek. Ezután a család befolyását esetelte a nevelésre. A jóra való szülő a családi nevelést többre becsüli minden intézeti nevelésnél. De manap kevés az ily család. Ennek szerepét is az állam vette át és internátusokat létesít pótlására, hogy így a gyermekek erkölcsét őrizzék. A családi nevelés hiánya eredményezi az iskola eredménytelenségét is, mert nem számíthat más tényező támogatására. Majd a társadalom befolyását mérlegelve, ama óhajának ad kifejezést, hogy e három tényező összetartása termi meg az eredményt. Rámutat arra, hogy az állam és egyház nem karöltve teljesítik a nehéz feladatot. A nevelés elapjánál a vallást, az erkölcsöt jelöli meg, melynek ápolása úgy az állam, mint a társadalom és a család feladata. Az egyházi és világi tanítókat összetartásra intvén, üdvözli a diszgyűlést és megnyitja az érsek éltetésével. A remek beszéd hatása alatt többször felhangzott az eljen és a taps.

Most Berauer József, ez a fardhatlan tanár és a „Tanítók Haza” eszméjének megpendítője olvasta titkári jelentését. A 3 évi lelkesedés páratlan eredménye a a gyönyörű épület, a melyben 50 tanító árva gyermek nyer már szeptemberben elhelyezést. Csáska érsek ur az első évben 12 ezer frrtal, később még 25 ezer frrtal és a telek átengedésével járult az eszme megvalósításához. A már most meglevő pénzalap mellett a gimnáziumba járó gyermekek után havi 6—7 frrt lesz fizetendő a teljes ellátásért, míg a tanítóképzőt látogatók az ösztöndíjakon kívül 4—5 frrt havidíjat fizetnek. Kéri az alap gyarapítására a pásztorjátékok rendezését továbbra is, mert az eddigi, habár csak 40 helyen rendeztek,

6835 frtot hozott. A titkári jelentés eljenzéssel vétett tudomásul. Ezután az egész gyűlés a Szózat énekése mellett, zászlókkal vonult az érseki kastélyba, a melynek dísztermében fogadta a gyűlés hódolatát a kegyelmes érsek atya. Az üdvözlő beszédet Mayer Béla püspök, főtanfelügyelő mondotta és végül arra kérte őccsellenciáját, hogy a „Tanítók Házát” felavatni kegyeskedjék. Eltelt a tanítók legjobb barátját. Érsek ur válaszában örömeinek ad kifejezést, hogy ily nagy számban láthatja kedvelt tanítóit, örömmel támogatta a tanítók óhaját, munkáját és igéri, hogy jövőben is támogatni fogja. Hosszan tartó eljenzés után a tisztelgők a felavatandó házhoz mentek, a mely hatalmas arányaival emelkedik egy kis liget közepében. Az emeletes épület 36 ablakkal néz a Kossuth Lajos-sugaratra.

A mint az érsek ur kilépett árabs mének által vont díszes fogatából, az énekkar énekelt, utána a kegyelmes atya felszentelte az épületet kívül, majd belül is. Benn az épületben Mayer főtanfelügyelő újlag hálát mond az érseknek, a ki erre az intézet első főfelügyelőjévé Berauer József titkárt nevezi ki. Az „Isten áldd meg...” énekése után őccsellenciája kíséretével távozott, mire az ottmaradtak megtekintették az épületet és célszerű berendezését.

Délben Császka György érsek ur adott diszbedét, a melyen — három helyiségben — 560 egyén vett részt. Mindenütt felköszöntők lettek mondva: Őfelségére a királyra, őcsellencéjére XIII. Leó pápára, Császka György érsekre, Mayer Béla főtanfelügyelőre és dr. Wlassits közoktatásügyi miniszterre, a két megye kir. tanfelügyelőire stb.

Délután választmányi ülés volt, a mely előkészítette a csütörtökön tartott nagygyűlés tárgyait.

Este díszhangverseny volt a kath. kör udvarán, a hol a tanítók bemutatták e terén való jártasságukat is. A műsor gyönyörűen összeválogatott 9 számból állt. A közreműködők között volt Kajuch Iduska kiasszony, az érsek ur unokahuga, ki remek zongorajátékkal; Ringenbach Mariska őrülgy, a ki gyönyörű énekszámjaival fénypontjaként képeztek az estének. A közreműködők között volt Horváth János soló-énekkal; Révfy Géza ó-becsei zenetanár zongorajátékkal; Göndör Ferenc ó-becsei és Katona József gyulafelelvi tanítók szavalattal. A hangverseny megjelent az érsek ur is úrvári papjaival. Utánna tánc volt a kaszinó nyári helyiségében.

Csütörtökön 8 órakor mise volt, utána a nagygyűlést Mayer főtanfelügyelő nyitotta meg és megalakította a 25 tagból álló hódoló küldöttséget, a mely a nagygyűlés után ment őccsellenciájára. Hoffmann Károly kulai apát indítványt tett, hogy ugyane küldöttség kérje meg őccsellenciáját arra, miszerint ne fogadja el a főtanfelügyelő ur leköszönését, a kibe hozzá van forrva a tanítóság, a tanügyi előmenetele. Egyben kéri főtanfelügyelőt is, hogy vonja vissza lemondását. Mayer püspök kijelenté, hogy vissza nem vonhatja lemondását, de az érsek ur parancsszavának engedelmeskedni lesz köteles.

Ezután Petrovác József kép. igazgató-tanárral az egyházmegyei tanító-egyesületek szövetségének megalakításáról tartott előadást. Ennek szűkségét bizonyítandó, lívatkozott az így elérendő tanulmányra, a tanítók lelkesedésére, a tekintély emelkedésére és az anyagi jólét biztosabb munkálhatására. A szövetség alakulna a kalocsai választmányból, a testületek elnökeiből, jegyzőiből és számarányokhoz mérten 4—6 tagból. Pfeiffer zombori tanító ellenzi azt, hogy a kalocsai választmány egész teljében a szövetségben legyen, hanem ez is számarány szerint. Petrovác felvilágosító szavai után a szövetség eszméje elfogadtatott, a részletes kidolgozással a kalocsai választmány bízott meg.

Nagy János kupuszínai tanító a nyugdíjsérelmekről érkezett, különösen rámutatva ama jogtalanságra, hogy az ötödéves pótlékemelésével annak 50%-ka, továbbá a jobban fizetett állásba jutó tanító a fizetés-javítás 50%-kat a nyugdíjba fizesse, holott nem egy újonnan választott tanító sokkal dusabb jövedelemben jutván, mintsem fizet a nyugdíjalapra. Továbbá sérelmes, hogy a kántor tanítók kántori fizetése nem tudatik be a nyugdíjba. Az ügyes és jól érvelt előadás megéltjezetven, a memorandum a püspöki kar útján a miniszterhez fog küldetni a sérelmek orvoslása végett.

A gazdasági ismétlő iskoláról Drégelyi Kálmán mélykúti tanító olvasott fel. Azt ajánlja, hogy a tanító képzőkhöz mint a iskolákról csatolassék, épp úgy járásonkint is állítandó volna ilyen. Elnök a felolvasóknak köszönetet mond.

Makay adai tanító köszönetet mond főtanfelügyelőnek a gyűlés tapintatos vezetéséért, ugy Berauer Józsefnek a rendezésért. Erre a hódoló küldöttség a kastélyba vonult. Fridrik Tamás adai tanító üdvözölte őccsellenciáját. Kovacsits Maté b. almai c. kanonok pedig arra kérte, hogy tanügyiünk nagy mesterét ne boessássa el jól betöltött állásából. Őccsellenciája ezt meg is igérette.

Gyűlés után a tanítók volt tanáraikkal és a vezető férfiakkal tisztelegtek. Legmeghatóbb volt Mayer főtanfelügyelőnek és Berauer titkárnak üdvözlése. Mintegy 100 tanító jelent meg az általános szeretetnek örvendő főtanfelügyelőnél, a kit Kovacsits Maté c. kanonok remek, lelkes beszédben üdvözölt és kért, hogy maradjon továbbra is a tanügyi vezére. A hallgatóság könnyezve állta körül a főtanfelügyelőt, a ki megígérte, hogy ha az érsek ur úgy parancsolja, továbbra is megmarad. Berauernál is nagy tömeg jelent meg és őt Potzta Ferenc kulai tanító üdvözölte mint olyant, a ki a tanítók iránti határtalan szeretetében éjt nappalá téve, megteremté a „Tanítók Házát”. Berauer meghatva köszönté meg a ragaszkodás megnyilatkozását és igéri, hogy továbbra is szíven fogja hordani tanító tarsi javát.

Este még egy összejövetel volt a „magyar király” vendéglőben, a hol bucsu felköszöntők fűszereztek az estét, míg nem 11 órakor a vonattal távozni kellett.

A tanítók emlékezésében rózsaszínrel van bevesse két nap, a melyhez hasonló eddig sem volt Kalocsán, de talán nem is lesz egyhamar.

O-Becse.

Ujdonságok.

Kinevezés. Őfelsége a király Szunyogh András szegedi ítélőtábla tanácsjegyző-albíró a temes-kubini járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Komáromi Kálmán szombathelyi kir. járásbírosági aljegyzőt a zombori kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

A kaszinó-egyleti dalárda jubileuma.

Több ízben említettük már, hogy a zombori kaszinó-egyleti dalárda augusztus hó 20-án ünnepli meg fennállásának 25-ik évfordulóját. Az országos, nagyszabású jubileumi ünnepek 4 napig tartanak. Dalárdánk meghívta az összes magyarországi dalárdákat; eddig a következő dalárdák jelentették be részvételüket: erzsébetfalvai polgari daikör 24 taggal, bezdáni olvasóköri dalárda 20 taggal, szabadkai dalegylet 30 taggal, „Törökvesz” budapesti dal- és önképző-egylet 80 taggal, szegedi dalárda 3 taggal, debreceni dalegylet 3 taggal, hőmezővásárhelyi dalárda 32 taggal, Magyar országos dalár-egyesület 3 taggal, újvidéki dalárda 30 taggal, kulai dalárda 19 taggal, kalocsai dalárda 3 taggal; részt vesz az ünnepeken a zombori iparos dalárda is mintegy 50 taggal. Már ezekből a jelentkezők közül is látható, milyen impozáns lesz a dalárda jubileuma.

Bankett Odry tiszteletére. A zombori kaszinó-egyleti dalárda pénteken este Odry Lehel tiszteletére a kaszinó-egylet kertje helyiségében társas vacsorát rendez.

Hírek a csendőrkörületből. A szegedi csendőrkörületben e hó elsejével az alábbi tisztii áthelyezések történtek: Némethi Ferenc főhadnagy, zombori szakaszparancsnok a honvédelmi miniszterium XVII. ügyosztályba, simonyi és varsányi Simonyi József főhadnagy, újvidéki szakaszparancsnok, hason minőségben Zomborba és Jankovich Gyula hadapród-tiszthelyettes ideiglenes szakaszparancsnok Ujvidékre.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a kis-hegyesi önkéntes tűzoltó-egylet alapszabályait jóváhagyta.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a titeli adóhivatalnál gyakornoki állásra.

Iskolai értesítők. A beérkezett iskolai értesítőkről megkezdett tudósításainkat térszűke miatt a jövő számunkban folytatjuk.

Gyászír. A kérelhetlen halál, a mely gyilkos kaszával nem kímél meg senkit a világon, szomorn híre ébresztette tegnap reggel városunk közönségét. Szechenyi József, országgyűlési képviselőnek neje született Ballun Maria életének 63-ik és boldog házasságának 39-ik évében tegnap reggel fél 5 órakor meghalt. Város-zeret mely megdöbbentést keltett a hir. Az általános szűrtelt urnó, a családnyak és hitvesek példányképe, Bács megye egykor ünneplést szépsége nincs többé. Kegyetlen a sors, meg kegyetlenebb a halál. Hasztalan volt az orvosi tudomány minden erőfeszítése, hasztalan volt a családtagoknak odaadó, gondos ápolása: a sorvasztó kór letarolta az élet rózsáit és megnyitotta a hideg, néma sírt, a honnan nincs többé visszatérés. A gyászbeszéd mely gyászba borította a közszeretben álló képviselőket; teletelhet emlékü, hű hűvészet vesztette el, a ki 39 évig osztotta meg vele az élet minden báját és örömét. Gyászba borult a megyszerte tekintélyes Szechenyi és Thurszky család; és gyászba borította a szomorú hir lapunk szerkesztőjét, a ki szeretett nagy-nénjét vesztette el az ellunyban. A részvét lapunk zartáig is már impozáns módon nyilvánult meg. Egymás után kondolelnak városunk előkelőségei, a közönségnek ugy szolván minden rege; tömegesen érkeznek a ravatalra a koszorúk és folyton jönnek a részvétlavitatók és részvéttulajdonozatok. A temetés ma d. u. 5 órakor lesz.

— A család a következő gyászjelentést adta ki: Alul-írottak mely fájdalommal tudatják, hogy Szechenyi Józsefné szül. Ballun Maria élete 63-ik és boldog házasságának 39-ik évében, a halotti szentségek ajtóval felvetele után, folyó évi július hó 8-án reggel fél 5 órakor jobblétre szenderült. A boldogultnak hűlt tetemei e hó 9-én délután 5 órakor fognak a róm. kath. kistenetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni; az engesztelő szentmise-áldozat pedig ugyanaz nap délelőtt 9 órakor fog a az Úrnak bemutatattai. Zombor, 1897. évi június hó 8-án. Áldás és béke lebegjen porai felett! Szechenyi József, férje. Szechenyi Tamás, Szechenyi Boriska férj. Zsulyevits Ernőné, Szechenyi László, Szechenyi Örszike férj. Vojnits Istvánné, gyermekei: Thurszky Antalné szül. Ballun Paulina, testvére. Szechenyi Jenő, unokatestvére. Zsulyevits Ernő, Vojnits István, vő. Thurszky Jenő, Thurszky Mariska férj. Schreitter Ferdinándé, Thurszky Jani, dr. Thurszky Zsiga, dr. Balogh Ernő, unokatestvérei. Vojnits Örszike, Vojnits Pistika, Vojnits Ilonka, Vojnits Juliska, Vojnits Józsika, unokái.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a bulkeszi önkéntes tűzoltó-egylet alapszabályait azon megjegyzéssel, hogy a tagfelvételt megtagadó parancsnoksági határozat — a jogorvoslat biztosítása céljából — indokolandó és az indokok az illetékök közlendők — jóváhagyta.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a szabadkai kir. törvényszéknel aljegyzői állásra.

Francia nyelv a zombori izr. elemi népiskolában. Most, midőn általános a szülők feljajdulása a 6—12 éves gyermekeknek iskolai túlterhelteése miatt és a tanügyi körökben ninesen aktuálisabb kérdés, mint a népiskolai tanterv revíziója, sőt a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumban már készen is van az új, redukált tanterv, ugy hogy annak közzététele naponként várható, a tanügyi foglalkozó egyén ajkain szinte önkénytelenül jelen meg egy kétsémosly, ha kezébe veszi a zombori izr. elemi népiskola idej értesítőjét és kénytelen látni, hogy abban debogy is érezhető szellemi megterhelhetés; hiszen az V. és VI. osztályban a töménytelen tantárgy között még a francia nyelv tanulása is kötelező. Mindenesetre diéséretet érdemlő intézkedés, hogy dacára annak, miszerint hazánk jelesebb iskoláiból a német nyelvet — minthogy a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a réa fordított idő hiába való volt — kiküszöbölték és helyette a magyar nyelv és hazai történelem annál alaposabb oktatása tüzetett ki célul, a zombori izr. népiskolában a mellett, hogy a héber tárgyakból rengeteg penum lón feldolgozva, virágzik a német nyelv is, de ezenkívül még a „Syllabaire francais” is becsömöszöltetett a kis nebulók fejébe. És ezt az értesítő „uj vivmányok” nevezi!... Bizony szívünk melyéből sajuáljuk a vézna teremteseket! De ugy látszik, hogy szándékosan nem lett az izr. iskolaszékbe orvos választva, mert alig hisszük, hogy az megengedhetett volna ily merényletet a zenge gyermekek agya ellen! Nem tudjuk, vajjon az iskolaszék teszi-e kötelességévé a tantestüle’nek a francia nyelv előadását, vagy pedig a tantestület tulbuzóságának kifolyása-e az. De legyen az bármiként is, e diéséretes ügybuzgóság, mely aligha-nem egyedüli Magyarország elemi népiskoláiban, bizonyára megtermi edes gyümölcsleit! (Beküldetett.)

Biciklisták körútja. Érdekes körútra indultak kerékpáron ifj. Heindlhofer Róbert, ifj. Csirszka János és Karolyi József, a „Zombori Kerékpár-Egyesület” jeles tagjai folyó hó 3-án. Tura-programjuk a következő: Zomborból Pécsre, innen Klagenfurtba, majd Isbruck, München, Studgard, Weimar és Berlin érintésével Drezdába; visszafelé pedig Prága, Linz, Grac, Marburg és Pécsen keresztül Zomborba. Jelenleg Isbruckban időznek, hová a legjobb kondícióban érkeztek meg.

A nemes-militicsi fürdő-részvénytársaság közgyűlése. A nemes-militicsi fürdő-részvénytársaság folyó hó 11-én d. u. 4 órakor Nemes-Militicsen az iskolahelyiségben közgyűlést tart.

Színház Szentesen. Kunbegy Miklós zombori színigazgató tarsulata jelenleg Szentesen működik. A tarsulat legközelebbi műsora a következő: Szerdán, július 7-én: „Pont Biquet család”. Csütörtökön, 8-án: „Országgyűlési szállás”. Ujbázi Ede ur, a nemzeti színház tagjának felleptével. Pénteken, 9-én: „Koldusdiák”. (Félaru előadás). Szombaton, 10-én: „Bölcs Nathan”. Ujbázi Ede ur bucsufelléptével. Vasárnap, 11-én: „Utazás a föld körül”. Papi k. a. az elefánt közreműködésével. Hétfőn, 12-én: „Szép Heléna”. (Félaru előadás). Kedden, 13-án: „A piros bugyellár”. Reviczky Etel enekesno jutalomjátéka. Szerdán, 14-én: „A csodá”. Világíró svéd színmű. Csütörtökön, 15-én: „A kis alamuszi”. A Szentes városi szegény-menzáz javára.

A nagy vihar. Említettük, hogy folyó hó 4-én az esti órákban milyen óriási vihar dühöngött. A vihar országos volt; végig vonult hazánk minden táján s nem egy helyen okozott tetemesebb károkat. Megyénk területén is több helyütt nagyobb mérvű a kar. Igy pl. Baján és határában galambtojás-nagyságu jégdarabok estek, borzasztó károkat okozva egy a szőlőkben, mint a készen allo vetésekben. Az erős szélvész gyökerestül tépte ki a fákat és magában Baján több száz ablakot bevert a jég. — Ujvideken ugyanaz nap este 8 óratól 9 ig rég latott óriási vivar és felhőszakadás volt. A házak ablakjait a vihar betörte s a vetésekbe óriási kárt tett. — Szabadkán a villám villámot ért, mely a palies fasorba is lecsapott, majd a VIII. körben Weruer Henrik nádfeles házat borította langba. Tűzoltóink este 9 órakor rohogtak a vesz színhelyére s rövid idő alatt elnyomtaták a tüzet. A ház 600 írtig volt biztosítva.

Kirándulás Apatinba. A „Zombori Kerékpár-Egyesület” szorgalmasan tartja vasárnapi tura-kirándulását. Folyó hó 11-én is Apatinba rendez kirándulást, melyre az egyesület menetparancsnoka ezuton is meghívja a tagokat. Tavolság 18 kilométer. Az út jó. Indulás pont 2 órakor a klubhelyiségből.

Egy kielégített vendég az „O-Becsei Közlöny”-ben Bergengociából, a *képzelt* országából, e lap 45. számában megjelent tudósításom következő részébe kapaszokdik: „A magas vendég ünneplésében O-Becse lakói, vezetői egy erzsében egyesültek, de a hivatalos ebédek *kudarca* eléggé jellemzi korhadó társadalmi bajunk fekelyes voltát” és azt akarja bebizonyítani, hogy a püspöki ebéd *uri* ebéd volt. Elhiszem amit ír, „hogy még most is szolja utána az újat”, de én nem ebédek díjazása szerint vagyok „*remek*” ír és éppen azért elfogulatlanul lattam azt, amit meg is írtam. Vitakozni a tények fölött nincs kedvem, de biztosíthatom a „kielégített vendég” urat, hogy nem mindenki rajong az *ebédekért* és nem mindenki örül annak, ha más asztala vagy pincéje modot nyújt arra, hogy „hangzatos ajakkal” ismerje be testi vagyainak bőseges kielégítést. Végül legyen nyugodt cáfolgató ur, hogy nem irigylis neki az önnök juttatott — püspökfalat és sajnálom, hogy még most is sóbjajozik az elköltöttek után. No de majd máskor bővebben lassá el magát. — O-becsei levelező.

Pánik Torzsán. Torzsai levelezőnk írja: F. hó 4-én este 9 óra tájban irtozásos szélvész keletkezett községünk felett, roppant tikkasztó nappali hőség után, rettenetes villámcsikázástól és menyörgéstől kísérvé, mely mindenkit beizott az utcáról. Mindenki hazafelé igyekezett már, midőn hirtelen tűzkialtás remegteté meg a lakosságot. Mindenki megremült, mert e roppant szélvészben a tűz a pusztulással azonos volt. Hogy milyen riadalom keletkezett a községben, azt leírni képtelen vagyok. A szél bömbölését az ezerek kétségheesett „tűz-tűz” kiáltása harsogta túl. Futott aki csak futhatott. A lövések dördülése egy kis csatarozást juttatott esztünkbe. Azonban szerencsére a veszély még nagyon is idejekorán vétegett észre és a padlás tűz, mely már napokig éghett, emberfeletti túlfeszített munka és a torzsaiak által eléggé nem diésérhető mentőmunkában tanúsító rendkívüli talpraesettségeknek köszönhető, hogy ez alkalommal is roppant tűzvesztől megmentettünk, amennyiben, a különben veszélyes időpontban, a tüzet csirájában elfojtották. Ha a tüzet egy órával később veszik észre, a kavargó fergeteget tekintetbe véve, megmérhetetlen károkat okozhatott volna és nemcsak az a ház pusztult volna el menthetetlenül, de az óltási működés is teljesen lehetetlen lett volna. A tűz egy gerendához épített kemény által keletkezett, melytől a gerenda tüzet fogott és tan már napokig éghett csendesen és a hirtelen keletkezett nagy szél által lángra lobbant, így vétegett észre. Ha a tűz egy órával később keletkezik, borzasztó reggelre virradtunk volna, amennyiben a padlason meg széna is volt felhalmozva. — A majd egy óráig tartó szélvész után ember állatot felditő eső, mint azonban hallom, a határban jég is esett. A szél a gyümölcsösökben károkat okozott.

Lopás. Szabó László volt zentai országgyűlési képviselő iróasztalából Zentán f. hó 2-án eltűnt 1000 frt.

A károsult jelentést tett a csendőrségnél, mely rögtön szigoru vizsgálatot tartott és pedig szerencsénél, mert az eltűnt ezrest Schusztar Rozáliánál, ki Szabó Lászlóval szakácsnó volt, megtalálta. A tolvajnot a járásbírószag vette őrizet alá.

A tíz pengő miatt. Pacseron Török Gábor urammal a napokban az a szerencsétlenség esett meg, hogy elvesztett tíz forintot. Nem is kártyán, nem is lutrin, hanem csak ugy az utcán. E miatt nagyon elkeseredett, mert ugy látszik, hogy nem sok vesztéséig érte életében s azóta folyton azt hajtogatja, hogy ebből a már nem létező tíz pengőből halál lesz. Nem igen hittek neki azok, akik tudják ugyan a tíz pengőrol, hogy nagy pénz, de nem tartják épen pótolhatatlannak. Három nap múlva azonban meggyőződtek arról, hogy micsoda nagy volt a káros ember vesztésege, mert Török Gábort holtan húzták ki a Bácsér vízből.

Hadr

tanácsa. Közli igazgatóság kivetési lapja. Radoszavly. Valetth János Eugen, Simi Albert, Prof. Mourk Ant. Antos Virg. Ispánovits A. mann és Sz. nekre vonat. július hó 10. betekintés. t. c. 18. §. kivetés ellen. kivetés ellen. rova voltak. b) azok ellen. tott hadmet. mentességi k. jegyzését k. penzügyigazg. felelőzések.

Az eg

nyai. A ved. tességi jogé. hatóság által. mellékelni. hatóság a. igazolja és. tasi tekintet. tozva nem. számában a. pesi bizony. hónap letelt. bizonyítvány. az elintézési. nyes.

Hogy

egyik fővagy. megyéből irja. egyre vesze. a „Kossuth t. a” mozgalom. sajátkezű alá. birtokosok. re. Örlültség — d. korat eli a n. elegendetlen. gat. A mostani. s holnap...

Ösztön

pesti magya. nyának 675 f. szant ösztön. evben egy t. tanulóknak adj. annak fölte. ösztönözj. elu. kik a budape. végeztek, ne. igazolando. A. cialis ismeret. mányozása v. szandekozik. munkálatai a. ismeretek és. időtartama. A. hogy folyam. pasztalait a. hetni. Oly p. tanulmányoz. körében mar. nyokra hivat. mint kellő n. lesenél előn. tanulmányut. lentest tenni. szerkesztend. kedelemügyi. lakhelyere. (Bács-Bodrog. kamarához) 1.

Erdék

írja: E hó 1. Ladikomat a. 5 óra tájban. tartani, mid. tlnemeny von. egy gyönyör. üstökösök ele. széles gyöny. község felett. sebb metszett. valt ki s ival. nemeny min. de oly gyöny. nappal is telj. égből tisztá. en meg nem. mert közleg. lami szöbet. volt senkapa. igazolhatom. 1.

Villám

alkalmával. Tukulacz Janc. 20 éves fiatal.

Agyon

jomodu földm. nyomtatnak, a. makrancoskod. ravagott, mire. fordult s olyk. összereszkadt és.

Ebék

nisztartól leira. az angol földm. ebeket eged. zöleg belepelt. sziget királyság. mire jó ez?

Hadmentességi díj. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1896. hadmentességi díj kivetési lajstrom, mely Kukáz Ferenc, Varga Benedek, Radoszavlyevits Milán, Bosnyák Sándor, Federer András, Valeth János, Sivai Károly, Kunbegyi Ferenc, Havel Eugen, Simits Ferenc Miklós, Guzunya Dusan, Vitkovits Albert, Prótits Zsivkó, Bondi Arnold, Fischer Nándor, Mourk Antal, ifj. gyulai Gaál István, Lukács Ferenc, Antos Virgil, Gara Sándor, Bosnyák János, Galacz Elek, Ispánovits Antal, Anity Antal, Pality Péter, Rubin Hermann és Szakáll István hadmentességi díj köteles egyénekre vonatkozik, folyó évi július hó 12-étől kezdve július hó 19-éig bezárólag a városi adóügyi osztálynál betekintés végett közszemlére kitétetik az 1883. évi 44. t. c. 18. §-a értelmében azon figyelemzetéssel, hogy a kivetés ellen: a) azok, kik a kivetési lajstromban tárgyalt hadmentességi díjjal már a megelőző évben megrovva voltak, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt; b) azok ellenben, kik a kivetési lajstromban megállapított hadmentességi díjjal első ízben rovatk meg, hadmentességi díjuknak a haddij könyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felebbezésüket a m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják. Elkésve benyújtott felebbezések tekintetbe vétetni nem fognak.

Az egy éves önkéntesek folyamodványai. A véderőelőírások értelmében az egy éves önkéntességi jogért folyamodók kérvényeikhez az illetékes járási hatóság által kiállított „Belépesi bizonyítványt” tartoznak mellékelni. E bizonyítványt, melyben a közigazgatási hatóság a folyamodó honosságát, erkölcsi minőségét igazolja és azt is bizonyítja, hogy a folyamodót hadállítási tekintetben mulasztás nem terheli, eddig korlátozva nem volt. Az „Armee Verordnungsblatt” 23. számában a hadügyminiszter elrendeli, hogy a „Belépesi bizonyítványt” a kiállítási naptól számított negy hónapos letelte után érvényességét elveszti. Ha a „Belépesi bizonyítványt” a folyamodvánnyal együtt nyújtották be, az eltelezési idő alatt negy hónapos letelte után is érvényes.

Hogy bolondítják a népet. E cím alatt egyik fővárosi lap írja a következőket: Bács-Bodroghmegyéből írják nekünk, hogy a paraszt szocializmus ott egyre veszedelmesebb lesz. Az izgatók azt állítják, hogy a „Kossuth fiait” vezetik, s hogy a „császár” pártolja a mozgalmat: sőt mi több, minden szocialistának egy sajátkezü aláírásával ellátott könyvecskét adott, melynek birtokosát nem bántatja a csendőr s a katona. — Orültség — de vakon hiszik. Most meg naiv csecesemőkorat éli a mozgalom — a jövő ugyan mit hoz? A nép elégedetlen es forr: kész barkinek a karjába vetni magát. A mostani szocialisták tavaly még néppártiak voltak: s holnap...?

Ösztöndíj külföldi tanulmányutra. A pesti magyar kereskedelmi bank 15000 frtos alapítványának 675 frt kamatját mint külföldi tanulmányutra szánt ösztöndíjat a kereskedelemügyi miniszter ur ez évben egy felső ipariskolát kiváló készítségű végzett tanulóknak adja ki és ez ösztöndíjra pályázatot hirdetve, annak föltételeit a következőkben állapította meg: Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti és kassai állami ipariskolát jó sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai vég bizonyítványban igazolható. A folyamodványban megjelölendő azon specialis ismeret, melynek elsajátítása vagy tovább tanulmányozása végett az illető tanulmányutat megtenni szándékozik. Főlemelendő a folyamodónak esetleges munkálatait az illető ismeretkörben, valamint a nyelv-ismeretek és a tervezett tanulmányút programja és időtartama. Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányút befeljeztével itthon értékesíthetni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó specialis ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatik — es ezt igazolni képes — valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes a tanulmányutról a kereskedelemügyi miniszter urhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével szerkesztendő folyamodványok Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter urhoz címezve, a pályázó rendes lakhelyére illetékes kereskedelmi és iparkamarához (Bács-Bodrogh és Csongrád megyei pályázók a szegedi kamarához) f. évi július 15-ig nyújtandók be.

Erdekes égi tüntemény. Palánkai levelezőnk írja: E hó 4-én kaecszáni voltam a bukini rétekben. Ladikommat a novoszellői rendőrzetű hajtotta. Délután 5 óra tájban megállottunk a Dunán árnyékban pihenőt tartani, midőn egyszerre a község felett egy érdekes tüntemény vonta magára figyelmemet. Ep a község felett egy gyönyörű, úgy gondolom meteorhullást láttunk. Az üstökösrel ellenkező alakú fényes, mintegy 3 deciméter széles gyönyörű világos zöld fénykéve húzódtott el a község felett mintegy 8—10 öl hosszúságban. A szeleesebb metszett végéből egy gömbölyű sárgás fényű golyó vált ki s ivalakban levagott a föld felé. Az egész tüntemény mindössze talán 3—4 másodpercig tarthatott, de oly gyönyörű és oly erős fénye volt, hogy fényes nappal is teljes pompájában látható volt, pedig az egész égbolt tiszta felhőlen volt. Hogy mi volt e tüntemény, én meg nem foghatom, de talán mégsem volt meteor, mert közelsége dacára actonatio nem volt hallható. Valami szebbet ennél életemben sohasem láttam. Hogy nem volt szemkáprázat, azt fentebb említett rendőrzetűvel igazolhatom, ki azt szintén látta.

Villámcsapás áldozata. A vasárnapi vihar alkalmával Verusics pusztán a villám beütött Peits Tukulacz János házába is és ottan Markovich Mihály 20 éves fiatal munkást agyonstjotta.

Agyon rugta a ló. Bacsá Antal topolyai jomódu földműves a mult heten szállásán, amidőn arpat nyomattak, a lovak közé állott s azokat hajtotta. A makrancoskodó beisló lóra az ostorral véletlenül nagyot ravagott, mire a különben szelid állat felfortyant, neki fordult s olyképen rugta lágyékán, hogy szó nélkül összeroskadott és odasiető fia karjai között kiadta lelkét.

Ebek, vigyázzatok! A földmívelésügyi miniszteről leirat érkezett a városból. Ebben tudatja, hogy az angol földmívelésügyi miniszter ezentel csak olyan ebeket enged be az angolok országába, amelyekről előzőleg belépesi engedélyt kértek. Ennélkül a három-egysziget királyságába egy kutya se tegye be a lábát! Hat mire jó ez?

A Tisza áradása. Zentáról írják: A Tisza vizállása szokatlanul magas, sőt az utóbbi napokban mindent rohamos áradást jeleznek. Az ártérből az előző években ilyenkor már kitakarodott a víz és a bérlok el is veteményeztek. Az idén már alig lehet remélni, hogy a máskor használt területek művelés alá kerüljenek, mely körülmény a város jövedelmén érzékeny csorbát ejt, de a már kibérelt területek gazdáinak is jelentékeny veszteséget okoz.

A fürdés áldozatai. O Beeséről írják: A heten két gyermek fult a Tiszába fürdés közben. Hétfőn a gubó rakár mellett holt Tiszában a fürdőző gyermekek közül Tóth Mihály 12 éves fiát ragadta el az ár s mire kimentették, már hallva volt. Szerdán pedig Révész asztalos 9 éves Jenő fiacskája a fürdőzőktől és a parttól messzebb mevette, a víz alá merült. Egyszer fölvetette a víz, de fürdő társai, kik szintén nem tudtak uszni, nem mertek segítségére menni és így ott lelte halálát. Hulláját még keresik.

A Dunába fulladt. Keiber Frigyes 17 éves peskai illetőségű apatini lakatossegéd vasárnap délután fürdés közben a Dunába fulladt; tetemét még nem találták meg.

Szőlőkivitelünk érdekében. Az „Országos szőlőtelepítő szövetkezet” megterte az első lépéseket arra nézve, hogy Magyarország ez évi esemegeszőlő termése az orosz- és németországi piacokon helyeztessék el. Sőt kilátás van arra, hogy a szállításra alkalmas borszőlő fajok p. u. Bakar, Mezesfehér, Dinka stb. is, — mint esemegeszőlő — lesznek értékesíthetők. A szőlőkészleteket a legelső rangú orosz- és németországi cégek vendik át. A szőlőért nálunk ismeretlen magasságra árak fognak fizettni. A kőteések a szövetkezet és a külföldi cégek közt a legközelebbi időben valószínűleg már létre jönnek. Azon szőlőtermelők, kiknek szállításra képes szőlőfajokból termétek mutatkozik, készleteiket az „Országos szőlőtelepítő szövetkezet”-nél Budapest VI., Nagy-mező-utca 12. bejelenthetik.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” június 27-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Szilágyi Sándor” (arcképpel) és a hetvenedik születésnapjára vert érem rajzával. — Költemények: „Erzem” G. Döszeghi Móról; „Feleségemnek” Bursics Ernőtől. — Regénytár: „Polgárháború” Regény. Irta Rákosi Viktor (Linek Lajos rajzával). — „Az uszó sziget.” Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „Kisértek a romok közt.” — „Beka-tudós”. Rajz a magyar népeletről. Elmondja Gorzsás Kis János uram. Szívós Bélától. — „Száz éves tudósok” (arcképpel). — „Brassai Samuel” (4 arcképpel). — „A Kaukaszusból” Zichy Jenő gróf új könyvéből (képpel). — „Corzan-Avendano Gabor jubileuma” (arcképpel). — „Kneipről” Sztury Denestől (képpel). — „Kneipp Wörishotenben. beitegétől kísérve”. — „Brassai halála.” — „Szilágyi Sándor ünneplése.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” június 4-iki száma 19 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Egy magyar grófi pár ezüst lakodalma. (Gr. Wenckheim Frigyes és neje gr. Wenckheim Krisztina arcképpel, s kigyósi és lébenyi kastélyuk, budapesti palotájuk, a gyulai árvaaház, a borosbesi vadaskert, a megyebázi fürdő, stb. rajzával). — „Otthon” Költemény Bán Aladártól. — Regénytár: „Polgárháború.” Regény. Irta Rákosi Viktor. (Linek Lajos rajzával). — „Dardentor Clovis.” Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti rajzával). — „Az öreg Mihályról” Rajz. Irta Vértessy Gyula. — „Viktória uralkodási korzaka” Hoffmann Ottóól. „A gyémánt-jubileumi körmenet Londonban” (képpel londoni fénykép után). — „A számi király Budapestén” (képpel): „A számi király és kísérete Gödöllőn a baraszi erdőben.” — „Gróf Bethlen Gábor” (arcképpel) és a keresdi kastély rajzával Bencur Bélától. — „A stockholmi nemzetközi sajtókongresszus” (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Újdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetemutca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél évre csak 1 frt 20 kr.

A Hét. Az utolsó nyolc esztendő alatt ez a hetilap mondta ki politikában, társaséletben és irodalomban a legkíméletlenebb igazságokat a legtetszesebb formában. Akárhányzór A Hét dobta bele azt a szót a közéletbe, melyet a napi sajtó hetekig, hónapokig variált, mint a hogy a sugó megadja a péceszót a szüsznek, aki azután folytatja a mondókáját. Folyton résen állva, minden fontosabb kérdésben önálló, higgadt nézetével odatalált a dolgok lényegébe és igazságérzetének erejével hatott lefelé és fölfelé, nem kimélve senkit és meg nem lapulva a közkeletű jelszók és áramlatok előtt. Az irodalom — akaratán kívül — nem egyszer volt kénytelen elismerni azokat az igazságokat, melyekért A Hét sikra szállt, habár ez igazságok nem mindig voltak inyére. Mint politikai hetilap a pártoktól teljesen függetlenül, mintegy a pártok fölött állva mondta el nézeteit. Proklamálta a chauviniséget, ahol ez a nemzet érdekeibe nem ütközött és Bees ellen maróbb szatirákat egy lap sem írt és közéletünk nevezetesebb alakjainak bensejébe egyik sem világított oly intenzíve, mint A Hét nem egyszer tette. Ezzel hódította meg a nagy közönséget magának és ezért ajánljuk mi is melegen és fenntartás nélkül ezt a lapot a mi közönségünknek. Ezért és még egyért: nincs a kontinensen lap, mely annyira eredeti volna és annyira egyéni, ami onnan van, mert A Hét egész gárdája egytől egyig önálló gondolkozású, kiváló tehetségű írókból áll, akik közül elég lesz, ha a Tóth Béla, Kozma Andor, Ambrus Zoltán, Kóbor Tamás, Ignótus, Heltai Jenő neveit kiemeljük. A magyar közönség egy nagyon derék vállalatot támogat, ha tömegesen partolja A Hetet. Mutatványszámokat szívesen küld A Hét kiadóhivatala, Budapest, Erzsébet-körút 6.

Szóló moly.

A mult évben Jókai Mór koszorus költőnk felhívta a szőlősgazdák figyelmét a moly-pillére, s az egész országban konstatálták, hogy e pille volt is, lesz is s számbavehető kárról beszélni

miatta nem lehet: — vagy más szavakkal nem tulajdonítottunk fontosságot e nagy férfiú veszkiáltásának.

A szőlő éréskor azonban már a pille álcái a fűrtben felfedezhetők voltak s kezdtük elismerni Jókait e téren is tekintélynek, azt azonban, hogy ily nagy pusztítást tegyen, mint a minőről ma meggyőződünk — elképzelni sem merésztünk.

Vannak tőkék, melyeken 20 fűrtöt is tönkre tesz az álca s nem egy fűrtön volt 2—3 kukac, hogy népies nyelven szóljak, felfedezhető. A fűrt szára, tengelye 2-3—4 helyen át van vágva s habár a szőlő virágzásakor a leggonoszabb időjárás volt is s az is igen sok szőlőt tönkre tesz — a legnagyobb kártételt mégis a moly-pille álcája okozza.

Mulhatatlanul szükséges volt tehát védekezni e baj ellen s e védekezést a legegyszerűbben úgy hajtjuk végre, hogy éjjelenként minél több lámpát égetünk, melynek az éjjeli lepke neki repül. A lámpa, vagy olajos-mécses alatt levő ecetes vízbe belehull.

Korossy Emil ev. lelkes barátom és királyhalmi szőlőtelepes szomszédom, s ki lelkesen védekezik e káros rovar ellen s a kísérletei nyomán jöttem rá én is a legolcsóbb védekezési eljárásra, egy éjjel 12—15 lámpával 400—500 pillét összeszed.

A lámpa tulajdonképeni mécses felállítását következő: vesziünk egy mázatlan cseréptálat, ára 8 kr s ezt megtöltjük erős ecetes vízzel, beleállítunk egy olesó üveg poharat, ára 6 kr s ebbe, hogy félig legyen, vizet öntünk s annak a tetejébe olajat s bele a kanócot s napszálltakor meggyújtjuk s égni hagyjuk reggel a szürkület végéig. A pohárnak nem szabad telítve lenni, mert ekkor a szél eloltja a lámpát, holott ha egy ujnyival lejjebb ég, a pohár falai megvédik azt a széltől.

Az ilyen tálat különböző pontjain a szőnek elhelyezzük, egyiket a földre, másikat 2 láb magasan s a melyik állásban több pillét fog, abban maradunk a további eljárásnál. Magasan nem tanácsos állítani a lámpát, mert a moly pille inkább alant repül.

Ugy hallottam, hogy ha a szomszédok nem védekeznek is, a saját területünket a bajtól ilyenképen megvédehetjük, azaz ugylátszik, hogy a moly pille kártételeiben s életműködésében inkább helyhez kötött volna.

Szobonya Bertalan.

Szerkesztői üzenetek.

L. St. Palánka. Leveledek s hogy ismét bácska lakos lett, nagyon megörültünk. Jövő munkálkodását természetesen igen szívesen látjuk. A lap expedíciójára iránt infékedtünk. Fogadja szívesen üdvözlésünket!

Keményfi. Fogadja köszönetünket. Levél meg!

Dódi. Nem mehetünk ki, legközelebb azonban meglátogatjuk s igyekeznünk fogunk unalmas magányt enyhíteni.

Nemo. A fogadást megnyerte, mert az az illető ur csakugyan mölten.

Az öreg molnár. Ha igaz történet lenne, a mit ön elbeszél, úgy novellájának meg volna a kellő értéke. Így azonban sem esztetikai, sem poetikai, sem pedig lélektani szempontból nem számíthat hatásra. Próbálkozzék más témával.

Cs. István, Orci. Munkásságát szívesen fogadjuk, csak szerencsétlenül bennünk.

S. Sándor, Baja. Ugy a verset, mint a prózai dolgozatát közöljük. Köszönet!

Ipszilón. Verset nem közölhetjük. Küldjön be jobbakat!

K. Béla. „Ösmerberkőzés” e. elbeszélését közöljük. Köszönet érte!

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

kő- és váltó-üggyéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Ujdonat új 2—1

ZONGORA,

mely csak a napokban érkezett a gyárból, helyszűke miatt

eladó.

Bövebbet Oblát Károlynál, (fő-utca).

3895. szám.

kg. 1897.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye ujvidéki járáshoz tartozó Uj Futtak községben lemondás folytán megüresedett községi rendőrzetűi állásra pályázatot hirdetek.

A rendőrzetűi állás javadalmazása évi 300 frt.

A megválasztott egyenrubázatot sajátjából tartozik beszerezni, a felszerelést azonban a község adja.

Magyar, német és szerb nyelv tudása megkívánatik, kiszolgált csendőrök, katonák és honvédek előnyben részesülnek.

Szabályszerűen felszerelt kérvények hozzá 1897. évi július hó 15-ig betérteszendők, később benyújtott pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ujvidék, 1897. évi június hó 23-án.

Michailovits,

főszolgabíró.

3—3

Hirdetmény.

Nemes-Militics községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleési keresetüket; azok pedig, akik valamely teherrel átvitelének az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket **hat hónap alatt, vagyis 1898. évi január hó 8-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságba nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbított határozat határidő eltelte után indított törleési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak értelmében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogaik bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánják, irásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis 1898. évi január hó 8-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságba nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbított határozat határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **hat hónap alatt, vagyis 1898. évi január hó 8-ik napjáig bezárólag** nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbított határozat határidő eltelte után a betétek tartalmát csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zomborban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1897. évi július hó 2-án.

Radány Péter,
kir. tiszteletbeli bíró.

3-1

1229. sz.
1897. évi

Arverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósként mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Reich Mór végrehajtónak Malévuk Czrnyanszki Szlavna végrehajtást szennedő elleni 49 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósként) területén lévő, Lality köz ségében fekvő, a lalityi 170. sz. bétében A. I. 320/2 és 322. r. sz. 158. ö. i. sz. alatt foglalt s Malivuk Czrnyanszki Szlavna, Malivuk Avram, kisk. Malivuk Trifuu és kisk. Malivuk Darinka nevében álló s az 1881. LX. t. c. 156. §-a) pontja értelmében egészben elárverezendő házra az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi július hó 24-ik napján délután 3 órakor Lality községházánál megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1897. évi április hó 1-én.

A hódásági kir. járásbírósként mint telekkönyvi hatóság.

5874. szám.
1897. évi

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye újvidéki járásához tartozó Uj-Soóve községben leköszönés folytán a községi rendőrzeti állás megüresedvén, pályázatot hirdetek.

Az ezen állással egybekötött javadalmazás 365 frt, illetve minden negyedik évben 366 frt évi fizetés havi utólagos részletekben, melyből a megválasztott az egyenruházatot beszerezni tartozik, a felszerelést azonban a község adja.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **évi július hó 20-ig** annál is inkább beadják, mivel a később benyújtott pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magyar, szerb és németnyelv tudása okvetlen megkivántatik. Kiszolgált csendőrök, katonák és honvédek előnyben részesülnek.

Újvidéken, 1897. július hó 2-án.

Michailovits,
főszolgabíró.

3-2

Az előkelő világ arczépitője a

Királynő arczéme,

mely hatásánál fogva föltűnik minden eddig ismert arczépitő szereket.

Ártalmas alkatrészekből ment, nem tartalmaz zsiros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arcról minden börtisztítást, u. m.: **szeplőt, májfoltot, pörsest, mitessert** stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérre teszi, nappali használatát megóvja az arcbort a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hölgyok általa jobban tapad és az arcon állandóan megmarad.

EGY TEGELY 70 KR.

Királynő crème szappan,

melynek alkatrészei a Királynő arczéme-el szoros összefüggésben vannak, a bőrnek simaságot, üdöséget kölcsönöz. Kiváló jó illatánál fogva legelső toailette szappan. **Egy darab 50 kr.**

"Mivel hasonló névvel teljesen értéktelen és ártalmas utáztatok vannak, minden tegely védjeggyel van lezárva." Egredni kapható:

TEMESVÁRY JÓZSEF
Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.
52-29 Postai megrendelések gyorsan eszközölhetnek.

Egy gépész

kitűnő bizonyítvánnyal, állást keres az idei cséplési idényre. — Bővebb értesítés nyerhető **Bäcker Jakabnál** Hódásághon.

Alkalmazást keres.

3-2 Adó- és illeték-ügyekben jártas volt tisztviselő, ki a magyar, német, szerb nyelveket beszéli és jó írással rendelkezik, ügyvédi vagy közjegyzői irodába megfelelő alkalmazást keres.

KISS JÓZSEF LAPJA

A HÉT

politikai és irodalmi szemle.

Nyolcadik évfolyam.

Főmunkatárs: **KÖBOR TAMÁS.**

Belső dolgozóktársak: *Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kozma Andor, Ignóty, Heltsai Jenő.*

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr.

A HÉT régi, megállapított hitelű lap. A hét kidom-borodó eseményeinek hű tükre. Politikai, társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekben a legszabadelvűbb eszmék és irányok szívinője. **Kronikái, Innen-onnan** rovata, **Irodalmi- és színikritikái** reg kivívtak a közönség elismerését.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

2-1 **A HÉT** kiadóhivatala,
Budapest, Erzsébet-körút 6.

Házvezetőnő.

Egy tisztességes, középkorú, özvegy, gyermektelen nő házvezetőnőnek ajánlkozik magános, éltebb urhoz falura, vagy pusztára, esetleg árva gyermekek mellé is elmenne anya helyettesül. Az illető nő már 7 éven keresztül volt egy helyben önálló gazdasszony s csakis elhalálozás miatt van most állás nélkül. Megjegyzetetik, hogy a gazdaság minden ágában jártassággal bír, s úgy a külső gazdálkodáshoz, mint a háznál előforduló minden dologhoz tökéletesen ért. Igényei szerények. — Címe megtudható a kiadóhivatalban. 3-2

912. szám.

1897. évi

Arverési hirdetmény.

Kunbaja község területén a vadászati jog 1897. évi augusztus hó 15-től egymásután következő hat évre, tekintettel az 1883. évi XX. t. c. 2. és 3. §-ra, **évi július hó 13-ik napján délután 3 órakor** Kunbaja községházánál nyilvános arverés útján bérbe fog adatik.

Miről arverezni szándékozik azzal értesítettnek, hogy az arverési feltételek a község jegyzői irodájában betekintheők.

Kunbaján, 1897. évi június hó 30-án.

Szommer József, **Brand Márton,**
jegyző. 2-2 bíró.

Zombor Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjéből

Gulya eladás.

Kimenő bérlet folytán folyó évi július hó 25-én délelőtti fél 9 órakor a Bács községhez tartozó Terecsnik pusztán nyilvános árverésen eladni fogjuk a következőket:

55 drb 4-9 éves tehén borjuval,
24 drb 3 éves üsző és
3 drb 3 éves tenyészbika.

Fentiek mind tiszta magyar fajú, mezőhegyesi és Vojnits-féle keresztezéssel.

Vasutállomás Parabutya, a hova az idejében jelentkező árverezők részére fuvarról gondoskodni fogunk.

Az eladásra nézve bárminő irásbeli megke-rezésre készséggel felvilágosítást adunk.

Bács, 1897. évi június hó 28-án.

6-3

Ertl János fiai.

Pályázat.

Priglevica-Szt.-Iván községi elemi iskolájánál elhalálozás folytán üresedésbe jött osztálytanítói állásra pályázatot nyitattik. Évi jövedelem: 450 frt készpénz, 5 öl kemény hasábfá s szabad lakás. Előléptetés esetén meg-tűnik egy második állás; ennek jövedelme: 400 frt kész-pénz, 2 öl kemény hasábfá és szabad lakás. A meg-választott, illetve megválasztottak tartoznak a mindennapi és gazdasági ismétőliskola egyik osztályát tanítani. Tannyelv magyar-német. Pályázók felkértenek, hogy folyamodványaikkban jelezzék, vajjon mindkét állásra pályáznak-e, és felszerelt kérvényeiket **július hó 18-ig** a helybeli községi iskolaszékhez küldjék be. A megválasztott tartozik állását szeptember 1-én elfoglalni. Priglevica-Szent-Iván (Bácsmegeye) 1897. július 1-én.

2-2

Az iskolaszék.

Flesch Fanny női divatterme.

Van szerencsém értesíteni a t. hölgyközön-séget, hogy f. é. augusztus hó 1-én kezdődő és három hónapig tartó, e célra külön berendezett helyiségben

női ruha varrási és szabászati tanfolyamot

nyitok, melyen a tanulók a **női ruha var-rásban, varrógép kezelésben** és a **szab-ászatban** alapos kiképzetést nyernek és a tanfolyam alatt felügyeiletem és utasításaim mellett saját ruháikat készíthetik el.

Zomborban, 1897. évi július hó.

Flesch Fanny,

4-1

női szabó.

25811. sz.

alisp. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegyében Zenta szék-helylyel rendszeresített zentai járási főszolgabírói biva-talnál szervezett és havi részletekben kiszolgáltató évi 220 frt bér, évi 20 frt csizmapénz és ruházattal (évenként 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény és egy teljes nyári öltöny, továbbá 3 évenként 1 mente és 4 évenként egy köpeny) javadalmazott járási hivataloslag állásra ennel pályázatot nyitok és fel-hívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon t. c. 17. §-ának c) pontjában előirt követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **1897. évi augusztus hó 10-ig** hozzám annál is inkább nyújtják be, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fogom. Zomborban, 1897. évi július hó 2-án.

3-1

Karácson,
alispán.

Egész
Fél év
Negyede

A lap
illető
szerkesz
a laptul

Egyes sz

A köz...
reorganizáci...
mit a parlam...
cára el leh...
közjogi har...
kell örvende...
lésának, me...
reformtörök...
közül, ha...
temetve. E...
közül egyik...
lása s a ker...
képezték a k...
a Deák-párt...
Ghyecz Kálm...
máynak att...
megingathat...
ország jövőj...
nem léphetet...
az igazgatás...
választásokn...

Valóban...
támadt szab...
reformokat, ...
által említett...
párturalom ...
felfogás vezet...
a szabadelvű...
nagy osztály...
mók magát a...
egyházpolitik...
Szapáry-féle...
resztülvihette...
által kifejezet...
erősítette a k...
baloldalt.

Csodálat...
közigazgatási...
keresztül kor...
ez a reform...
meg, legalább...
hosszu időn...

A „B

Az arend...
Hogy mé t

O kis le...
Es mindk

Az évek v...
— Szerett

Sötét szem...
Abbol tant

En meg r...
Csinaltam t

Már akko...
Bar megba

De egysz...
Házukba

Egy finom...
— Csak sz

Igen. O a...
Belőlem ne

... De are...
Enyem se

Ha néha-ne...
Mosolygunk

— „A kis...
— „S meg

Es vele ér...
Hogy a „P